

mense Januario die 19. Hic fuit electus v anno regis Ottonis, ind. prima. Domnus sedit a 1, m. 6. Iste strangulatus est. »

In cod. Vat. ap. Murat. III, II, 332 :

« Benedictus VI, natione Romanus, ex patre Hildibrando, sedit a 1 m. 6. Iste comprehensus est a quodam C(resc)encio, Theodoræ filio, et in castellum S. Angelli retrusus ibique strangulatus est propter Bonifacium diaconum, quem miserunt vivente eo papa ».

In cat. pap. ap. Eccard. Corp. hist. II, 1640.

« Johannes (l Benedictus) VI, nat. Rom. ex patre Hildebrando, sedit a 1 m. 6 et de consilio Malifacii strangulatus est in castello S. Angeli ».

Ex tribus igitur his catalogis, quos a communi manasse fonte manifestum est, unus cod. Est. vocem « Dominus » continet. Quæ vero cum in catalogis illis pro « papa » haud raro collocetur, neque hoc loco referri nisi ad ipsum Benedictum VI queat, quivis concedet facile, falsa transcribentium interpretatione Domnum illum una cum tantodem anni 1 mensiumque 6 pontificatu, quantum fuisse Benedicti VI scimus, in posteriores catalogos irrepsisse.

BENEDICTI VI PAPÆ

EPISTOLÆ ET PRIVILEGIA.

I.

Benedicti papæ VI epistola ad Fredericum Salisburgensem episcopum et ejus comprovinciales. Ipsi ejusque successoribus vices apostolicas in Norica et Pannonia concedit.

(Anno 973.)

[MANSI, Concil. XIX, 38.]

BENEDICTUS, divina favente gratia atque totius populi Romani electione apostolicus, FRIDERICO Salisburgensis Ecclesiæ archipræsuli, una cum suis fratribus, videlicet Noricæ provinciæ episcopis, mansuram in Christo felicitatem.

Protoplasto generis humani atque ejus semine serpentina suasionem in gemina cadente morte, multas Deus misericordia ductus medicinas misit in hunc mundum, patriarchas scilicet justos, prophetas veridicos, legiferum cum lege : et his omnibus mundum salvare non valentibus, novissime Filium suum humana carne indutum ad redemptionem generis humani ad terras transmittere dignatus est. Eo itaque inter homines conversante, duodecim elegit apostolos, quos ad seminandum verbum Dei in corda fidelium per universum transmisit orbem : quorum atque totius Ecclesiæ sanctum constituit Petrum principem, cui gregem commisit ecclesiasticum, tertio ei dicens : *Pasce oves meas* (Joan. XXI) ; cui etiam ligandi atque solvendi tradidit potestatem, dicens : *Quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum et in cælis ; quodcunque solveris super terram, erit solutum et in cælis* (Matth. XVI.) Et non solum sancto talis concessa Petro potentia, sed etiam suis successoribus, ejus vicem in Ecclesia tenentibus, eadem ligandi atque solvendi a Deo tradita est potestas. Sancti itaque Petri apostoli successores per loca, prout opus erat atque decuit, constituerunt archiepiscopos, qui eorum vicem tenerent in Ecclesiis ; quia ipsi universas regere non poterant Ecclesias. Nos quoque vicem beati Petri apostoli, prout hominibus istius temporis possibile est, in Ecclesia tenentes, statuta illorum antecessorum nostrorum con-

A firmare, quantum possumus, libenter desideramus.

Concedimus itaque vicem apostolicam Frederico Salisburgensis Ecclesiæ antistiti, ejusque successoribus, in tota Norica provincia et in tota Pannonia, superiori videlicet et inferiori, quomodo sui antecessores eandem potestatem a nostris habuere antecessoribus : ita scilicet, ut nulli liceat in præfatis provinciis sibi usurpare pallium, nec episcopos ordinare, nec ullum officium quod ad archiepiscopum pertinere debet, præter præfatum archiepiscopum ejusque successores. Quicumque autem huic refragari, vel contendere voluerit decreto, quod nos vice B. Petri apostoli fungentes, consensu nostrorum episcoporum ac totius cleri Romanæ Ecclesiæ, decrevimus, sciat se B. Petro ejusque vicario esse contrarium atque fore anathema usque ad satisfactionem, sive sit episcopus, aut presbyter, sive clericus cujuscunque ordinis, sive laicus cujuscunque fuerit dignitatis ; quia sancta sanctorum antecessorum nostrorum solvere nolumus neque valemus. Sed quomodo illi consensu suorum episcoporum ac totius cleri constituerunt, fiat ex eorum pariter, et nostro decreto firmum atque perpetuum. Quicumque autem episcopi per amicos, sive clam per aliquam fraudem, aliquando ejusdem dignitatis petierint, sive petierunt privilegium, illos suspendimus ab ea dignitate ; quia illicitum judicamus ut aliquis episcopus, sine totius suæ provinciæ atque suffraganeorum suorum consensu, pallium sive aliquod archiepiscopatus privilegium a Romano pontifice acquirere præsumat.

II.

Privilegium Benedicti papæ, quod dedit episcopo Theodorico Trevirensi.

(Anno 973.)

[MANSI, Concil. XIX, 45]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, charissimis nobis in Christo fratribus universis episcopis ac totius dignitatis, et ordinis catholicis viris,

præsentibus scilicet et futuris, perpetuam salutem. **A** Quia, licet indigni, divinæ tamen dignationis gratia disponente, beati Petri apostolorum principis sacratissimam sedem, universalemque in toto orbe magistrum suscepimus, necesse est omnium Ecclesiarum, ut diligentissimam sollicitudinem ita continenter habeamus, ne earum jura auctoritate ejusdem apostolorum principis, cæterorumque successorum ejus venerabilium Patrum inviolabiliter statuta, et confirmata, nostro minuantur ac pereant tempore; sed potius corroborata decenter augeantur atque proficiant. Ideo vestram nosse volumus sanctitatem quod, Theoderico dilectissimo fratre nostro Treverensis Ecclesiæ archiepiscopo Romam dirigente legatarium, ad sanctorum apostolorum limina **B** audivimus, sicut etiam pridem audiendo, imo et legendo compertum habuimus, eandem ipsam præ cæteris Galliarum Ecclesiis catholicæ religionis exordium, et Christianæ religionis catholicæque fidei rudimenta prima percepisse per sanctorum virorum Eucharis, Valerii, Materni, et cæterorum evangelicam doctrinam, quos tempore suo prædictus beatissimus Petrus apostolus ordinavit et instruxit, nec non illuc ad prædicandum direxit. Unde totius ordinis nostræ sedis apostolicæ consultu, gratuitoque assensu jura privilegiorum, quæ a sancta Romana matre Ecclesia præfatis sanctis, eorumque reliquis successoribus, id est Agrilio, Maximino, Paulino, Severo, almificis et apostolicis viris, a primordio usque nunc authentice concessa sunt, quæque etiam **C** ipsius civitatis excidio, incendio aliquove casu consumpta approbantur, eidem Treverensi Ecclesiæ prædictoque fratri nostro Theoderico, et per eum cunctis successoribus suis reconfirmare, corroborare et omni modo restituere dignum duximus, decernentes, etc., ut Treverensis præsul post quemlibet ordinarium legatum apostolicæ sedis in Galliam, Germaniamve destinatum, primum inter alios pontifices locum obtineat Et si missus Romanæ Ecclesiæ defuerit, similiter post imperatorem, sive regem sedendi, sententiam edicendi, et synodale iudicium canonicè promulgandi primatum habeat. utpote in illis partibus vicarius nostræ sedis apostolicæ merito constitutus. Neque enim dignum est ut illius Ecclesiæ præsul aliquo tempore cæteris non **D** habeatur prælatus, cujus honor in illis partibus sub ipso apostolorum principe existit primitivus. Pari namque modo sancimus, omnes in parochiis ejus degentes, sive ordinationem et promotionem cujuslibet ecclesiastici gradus a pontifice ipsius] percipientes, eidem ipsi matri Ecclesiæ episcopoque illius debere canonicè placere obsequi, et jure obedire. Si quidem decreto beati Clementis papæ super hoc ita cautum videtur (*epistola* 3. ad Rufinum (Toran.): *Si vobis episcopi non obedirent, omnes presbyteri, diaconi, subdiaconi ac reliqui clerici cuncti, omnesque principes tam majoris ordinis quam inferioris, atque reliqui populi, tribus et linguæ non obtemperaverint, a limitibus sanctæ Ecclesiæ Dei*

alieni erunt, dicente Domino: Qui vos spernit, me spernit (Lue. x, 16.) Inter hæc quoque omnia, quæ ad supradictam Treverensem Ecclesiam intra et extra civitatem pertinere videntur, id est Ecclesias cum universis rebus sibi attinentibus, seu monasteria tam monachorum quam virginum, quæ ex præceptis, sive scriptis regum, seu imperatorum, sive eorundem fundatorum auctoritate ad se pertinent et pertinere debent, et quidquid omnino illa ipsa Ecclesia ubique, et quoquo merito possidet et coepiscopo nostro, suisque successoribus ad perpetuam sanctæ Treverensis Ecclesiæ dominationem atque ditionem, per hujus nostræ apostolicæ sedis præceptionis scriem, hac præsentis indictione, et usque in finem sæculi valituram. Contra quam si quis agere præsumperit, et quod juste et canonicè a nobis decretum est in aliquo infringere tentaverit, sciat se ex Omnipotentis, et prædicti beatissimi apostolorum principis omniumque sanctorum, ac deinde nostra auctoritate damnandum et anathematizandum, cum omnibus impiis æternis supplicii deputandum. Qui vero hoc privilegium nostrum observare fideliter statuerit, benedictionis gratiam et misericordiæ plenitudinem in cœlestibus castris inter electorum numerum efficaciter a Domino Deo consequi mereatur.

Scriptum per manum Stephani notarii, scriniarii sanctæ sedis apostolicæ, in mense Januario indictione i.

C Data vi Kal. Februarii per manum Widonis episcopi et bibliothecarii sanctæ sedis apostolicæ, anno, Deo propitio, pontificatus domni Benedicti sanctissimi summique pontificis, et universalis VI papæ primo, imperii autem domni Ottonis majoris xii, minoris autem vi.

III.

Benedictus . . . . [VI] papa Petro reverentissimo abbati monasterii Sancti Benedicti et Sanctæ Scholasticæ, confirmat omnia bona, inter quæ domum et ecclesiam Sancti Viti Romæ in regione vii, et monasterium Sancti Erasmi, et monasterium Sanctorum Cosmæ et Damiani, cum casis et curte majori et ecclesia infra se, quæ est in honore sancti Benedicti et sanctæ Scholasticæ, quod fuit de Joanne presbitero duce castelli Albanensis, posita Romæ regione tertia, in loco qui dicitur Massa Juliana.

(Anno 973.)

[MURATORI, *Antiq. Ital.* V, 774.]

. . . Scriptum per manum Benedicti scriniarii sanctæ summæ et apostolicæ sedis, mense Novembrio, indictione ii. Bene Valete. Data vi Kalendas Decembris per manum Joannis Deo amabilis primicerii summæ apostolicæ sedis, anno, Deo propitio pontificatus domni Benedicti summi præsulis sexti papæ in sacratissima sede beati Petri apostoli primo, imperante domno Ottone pissimo perpetuo Augusto a Deo coronato pacifico imperatore.

IV.

Benedicti VI privilegium pro monasterio Vizeliacensi
(Anno 973.)

[D'ACHERII, *Spicil.* II, 504]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, ELDRADO religioso abbati sancti Vizeliacensi cœnobii omnique congregationi ejusdem monasterii in perpetuum.

Quoties illa tribui a nobis optantur, quæ rationi incunctanter conveniunt, animo nos debet libenti concedere, et petentium desideriis congruum impartiri suffragium. Atque ideo quia postulasti a nobis quatenus privilegium sedis apostolicæ monasterio Vizeliaco, cui præesse dignosceris, quod constat olim a Gerardo nobilissimo et Christianissimo viro, necnon et Berta uxore ejus, in honore Domini et Salvatoris nostri Jesu Christi et veneratione beatissimæ semper virginis Mariæ genitricis ejusdem Domini nostri Jesu Christi constructum; in regno scilicet Burgundiæ, in pago Avalensi, quodque a præfatis fundatoribus beato Petro apostolorum principi pia devotione et testamenti pagina collatum est, facere deberemus: inclinati precibus tuis libenter fieri decrevimus. Unde et constituimus et apostolica auctoritate censemus, atque per hoc nostrum apostolicum privilegium confirmamus, ut nullus rex aut pontifex, vel abbas aut comes, vel qualiscunque magna vel parva persona, avaritiæ cupiditate correptus aut diabolica suggestione deceptus, audeat vel præsumat contra tuum honorem, o venerabilis Eldrade abba, qualicunque modo insurgere, in tua vita aut de tuo honore tibi molestias inferre, vel de omnibus rebus monasterii quæ tibi tuisque prædecessoribus a nobis nostrisque antecessoribus per paginam privilegii concessa atque firmata sunt, aliquas invasiones vel rapinas sive violentias inferre, si non vult, auctoritate Dei et sancti Petri et nostra apostolica excommunicatione, a corpore et sanguine Domini Jesu Christi et ab ingressu ecclesiæ disjunctum esse. Hoc quoque capitulo præsentis subjungimus, ut locum avaritiæ secludamus, nullum de regibus, nullum de episcopis vel sacerdotibus, vel de quibuscunque fidelibus, per se, suppositamve personam, de ordinatione ejusdem abbatis, vel clericorum, aut presbyterorum, vel de largitione chrismatis, aut consecratione basilicæ, vel de quibuscunque causis ad eundem monasterium pertinentibus, audere in qualibet specie exenii loco quidquam accipere, neque eundem abbatem pro ordinatione sua aliquid dare præsumere, ne hac occasione, ea quæ a fidelibus pio loco offeruntur, consumantur. Neque episcopus civitatis ipsius parochiæ nisi ab abbate ipsius monasterii invitatus, ibidem publicas missas agat, neque stationes in eodem cœnobio indicat, ne servorum Dei quies quoquomodo populari conventu perturbari valeat, neque paratas, aut mansionaticos exinde præsumat exigere. Susceptionem autem fidelium et religiosorum virorum atque beneficentiam, quam

A jubet Apostolus cunctis exhibendam pro possibilitate loci et facultatum, non modo ibidem fieri [non] denegamus, verum etiam suademus: sed et modus in numero congregationis adeo conservetur, ut nec pluralitas penuriam, nec paucitas inhabitantium destitutionem loci inducere valeat. De cætero notum fieri volumus quia devenerunt ad nos deprecatoriæ litteræ Gerardi episcopi Augustodunensis Ecclesiæ, pro decimis quatuor ecclesiarum, sancti videlicet Petri, et sancti Christophori, sanctique Germani, nec non sancti Leodegarii, qua ipse prædictus abbas ab eodem episcopo impetraverat, sicuti antecessores ejus ab episcopis ipsius sedis per succedentia tempora ordinatis fecisse noscuntur, ut sub confirmatione nostri privilegii corroborarem, quod B et fecimus, excommunicantes, ut nullus Augustodunensis Ecclesiæ episcopus aliquam calumniam abbati ejusdem loci sive monachis de ipsis inferat ecclesiis, sive de decimis, tam ipse quam aliqua cmissa persona valeat minuere aut in aliam transferre parochiam Si quis vero regum, episcoporum, sacerdotum, abbatum, judicum, comitum, aut sæcularium personarum, contra hanc nostræ institutionis paginam venire tentaverit, percussus apostolico anathemate, potestatis honorisve sui dignitate careat. reumque se coram divino judicio cognoscat, et nisi ea quæ a se male acta sunt deleverit, a sacratissimo corpore Domini nostri Jesu Christi alienus fiat, atque æterno examini districtæ ultionis subja- ceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis recipiant, et apud districtum C judicem præmia æternæ pacis inveniant.

Scriptum per manum Stephani Nicolani episcopi [leg. Stephani notarii regionarii] et scriniarii S. R. Et in mense Novembri, indict. II. Datum IV Kal. Decembr. per manum Joannis episcopi [bibliothecarii est sedis apostolicæ, anno I pontificatus domni Benedicti sanctissimi VI papæ, imperante domno Ottone a Deo coronato magno imperatore, anno VI, indict. II.

V.

Benedictus VI papa monasterii S. Petri Rodensis privilegia confirmat.

(Anno 974.)

[Dom BOUQUET, *Recueil*, IX, 242]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei. HILDESINDO religioso abbati venerabilis monasterii S. Petri apostoli, fundati in comitatu Petralatense, in monte quem dicunt Rodas subtus castrum Verdariæ, et per te in eodem venerabili monasterio successoribus abbatibus in perpetuum.

Quoniam concedenda sunt quæ rationalibus desideriis pertinere noscuntur, nostri apostolatus auctoritas, ad roborandam piam fidelium devotionem, in præstandis privilegiis debet minime abnegari. Igitur excellentiæ tuæ laudabilis mansuetudo postulavit a nobis quatenus apostolica auctoritate per hoc privilegium concederemus et confirmarem tibi

tuisque successoribus in perpetuum supra dictum A monasterium, cum omnibus suis adjacentiis et pertinentiis, cum finibus terminisque suis. Et ideo tuis piis desideriis faventes, nostra apostolica auctoritate decernimus ad ipsum præfatum S. Petri apostoli monasterium cum omnibus suis amodo et usque in finem sæculi sub patrocínio et defensione sanctæ Romanæ et apostolicæ matris Ecclesiæ perpetim permanendum, et sub tuitione sanctæ nostræ, cui Deo auctore deservimus, Ecclesiæ constitutum, nullius alterius juri et ditioni submittatur, nisi sub tua tuorumque successorum in perpetuum.

Confirmamus namque tibi tuisque successoribus prædictum monasterium cum suis terminis et adjacentiis, et cum omnibus quæ inferius continentur, id est, ab ipsa meda quæ est infra portum B Fraxani et ipso raso usque in locum quem dicunt Tres fratres, a parte videlicet orientis usque in medium mare; atque inde vadit ad ipsum locum quem vocant Molinum de Balascho, indeque pervenit ad ipsam Tamarit, et inde pergit usque ad ipsam Petrafitam, et serram usque in ipso Fitorio de monte Pininello et vadit ascendendo usque in firmitatem ipsius montis, atque descendendo pergit per ipsam viam usque in locum quem vocant Sorberelo, et descendendo pervenit in ipsam Clusam et ad ipsum casalem de Friulano. Inde vero ascendit per jam dictam viam ad ipsum casalem de Salvatore, et ad ipsum collum Trederici de Vinea Vitula, et pervenit usque in summitatem montis, qui ibidem est. Inde vero vadit per ipsam serram C usque in collum de Hermeneardo, et pervenit ad fontem sive ad collum de Filmera, et inde ad collum S. Genesisii; sicque ascendendo et descendendo vadit per summitatem de ipsa serra quam vocant Calmi, et pervenit subtus ipsum castrum quem vocant Pinna Nigra usque in ipsas vineas quæ sunt de Palatro. Et vadit subter ipsam silvam quæ est ad meridiem subtus castrum Virdariæ usque subtus ipsam rocham quam dicunt Fitorio, et ascendit ad vallem de Fulcimana, atque pervenit subtus fontes de Bevotis in vallem de Frinone. Inde vero vadit per ipsas rochas usque in montem de Infesta, et descendit a parte Occidentis per ipsam viam publicam usque in rocham Ventosam, et in ipsum usque D locum qui vocatur de valde Budiga; et ascendit ad ipsam crucem, sicque descendit usque in viam de jamdicta cruce per ipsam vallem usque in reigo de Budiga. Inde descendit in collum de Terrario, et pervenit in summitatem montis quem dicunt Rocha Morena. Deinde a parte circii descendendo et ascendendo pervenit in summitatem de Wardia Maurisca, et pergit per summam serram usque in parada de Durando, et pervenit per summam serram usque in rederix de sancto Genesisio. Et ascendit per summam serram in ipsum pugium qui est super ipsum Rovescarium, et descendit per ipsam serram ad jam dictam medam quæ est intus in mare. Item infra hos terminos confirmamus tibi

tuisque successoribus ecclesiam sanctæ Crucis cum decimis et primitiis, et S. Joannis cum decimis et primitiis et oblationibus, atque alodibus ad ipsas Ecclesias pertinentibus, et ecclesiam S. Baudilii in valle Tabellaria, et ecclesiam S. Stephani quæ est in valle Subiradellos, et ecclesiam S. Fructuosi, et ecclesiam S. Vincentii quæ est in valle Lanciani cum decimis et primitiis suis, et ecclesiam S. Genesisii, et ecclesiam S. Petri cum ipso castro Miralias, et ipsum castrum Virdariæ cum ipso castellare et cum ipso Fitorio et cum Pinna Nigra, cum omnibus rochis, terris et sylvis, quæ infra hos terminos sunt, excepto ipsam silvam de sancto Romano, sicut resonat in charta quam fecerunt Gausfredus comes et episcopus Suniarius ad jam dictum cœnobium.

Item confirmamus ad ipsum cœnobium in perpetuum stagnum de Castilione cum ipso gradu de mare et cum ipsis insulis, sicut resonat in præcepto Ludovici regis, sive in charta quam fecerunt Gauzfredus comes et Suniarius episcopus ad monasterium jam dictum, et quantum habet ipsum monasterium in villa Castellione et in villa Palatioli quem vocant Furtianum superiorem et Furtianellum minorem, et villarem Ildesindi cum ipsis stagnis et piscatoriis, et omnia quæ habet in termino de ipso Faro et villæ Saccari et villæ novæ et villare Stagniolo cum ipsis stagnis et suis villarunculis, et quantum habet in villa Petralta, et in villa Oleastri, et in villa S. Clementis, et in villare Dodolfini, et in comitatu Impuritano, et quantum habet in villa Militiano, quem vocant Sanctum Petrum, et in villa Armentaria cum ipsa ecclesia S. Martini, et in villa Mucroni, et in villa Columbii, et in villa Chaniano cum ecclesia S. Martini. et in villa Suntrana, et in villa Dalmalia, et in villa Torricella, et in villa Rinbeuri mortui. Et in comitatu Bisuldunensi, quantum habet in villa Lertio vel in molendinos, vel in Tapiolas quas vocant Figarias. Et in comitatu Gerundensi, ipsum mansum qui est infra muros ejusdem civitatis, et villam Palatioli cum Ecclesia S. Genesisii, et ecclesiam sanctæ Mariæ in Blandas, et ecclesiam sancti Juliani, et Ecclesiam sancti Gaugini, et villam Felgari cum ecclesia sancti Cypriani, et Ecclesiam sanctæ Justæ, cum decimis et primitiis et oblationibus ad easdem Ecclesias pertinentibus, et ipsum pinum qui fuit de Borello, et alaudia Soccoronio. Et in comitatu Barchinonensi, et in Vallensi, in monte Signio, et in valle Jordaria, quantum ibidem habet. Et in villa Larona, et in Agello, et in Terminio de Olerdula in Penades alaudem qui fuit de Guilischo. Et in comitatu Ausona, quantum habet in villa Berga, cum ipsa ecclesia Sanctæ Cecilie cum suo alaude, et alaudem quem habet in terminio de castro Cardona, et in Correzano ecclesiam Sanctæ Mariæ et Sancti Petri cum suo alaude. Et in comitatu Paliarensi, juxta civitatem Liminianam, ecclesiam S. Andreæ et omnia quæ habet in eodem comitatu. Et in comitatu Cer-

danicæ in villa Atzela ecclesiam S. Petri et Sanctæ A
Columbæ cum decimis et primitiis, et alaudibus
oblationibusque ad eam pertinentibus, et quantum
habet in villa Exi, villam Villellam in Confluenti
cum terminibus suis. Et in comitatu Funilietensi
ecclesiam S. Andreæ in valle Poziliano, et quantum
ibidem habet. Et juxta muros Narbonæ mansum
unum. Et in comitatu Rossilionensi ecclesiam S.
Salvatoris cum villare Miliani, et villam Lupiani, et
ecclesiam sanctæ Columbæ cum decimis et primi-
tiis, et villam Conjunctam cum suis molendinis, et
villam Pollestris cum Ecclesia S. Martini, cum deci-
mis et primitiis atque alaudibus, et villam Torriliis
cum ecclesia S. Petri, cum primitiis et oblationibus.
Et in comitatu Valle Asperi alaudem de Campellos et
de valle Crosa, et villam de rivo Nugario cum eccle-
sia S. Michaelis cum decimis et primitiis.

Decimas et primitias et oblationes de jam dictis
ecclesiis, et monasterium supradictum, et loca et
alodia cum omnibus finibus, limitibus, terminis et
adjacentiis, quantum hodie ipsum monasterium infra
hos comitatus superius scriptos habet, et auxiliante
Deo acquisiturus erit, juris sanctæ Romanæ, cui
Deo auctore deservimus, Ecclesiæ, a præsentis se-
cunda indictione ipsum monasterium villas, et alau-
des, et ecclesias, cum omnibus eorum pertinentiis,
ut supra legitur, in perpetuum per hujus privilegii
seriem stabilimus tibi tuisque successoribus, desti-
nendum, et cum Dei timore regendum et dispensan-
dum, ita ut nullus unquam regum, nullus episcopo-
rum, nullusque hominum in quolibet ordine et
ministerio constitutus, audeat moleste causis ejus-
dem monasterii incumbere, et hæc omnia, ut supra
jussimus in perpetuum persistent, statuente aposto-
lica censura sub divini judicii obtestatione et ana-
thematis interdictione ut nullus unquam nostrorum
successorum pontificum præsumat aliquam vim aut
invasionem in rebus ipsius monasterii facere. Post
obitum vero abbatis nemo ibi abbatem constituat
nisi quem consensus et communis voluntas fratrum
ex ipsa congregatione elegerit secundum Deum et
S. Benedicti regulam, nullumque præmium sive
donum pro consecratione illius aliquis accipere con-
tendat. Et si eum gratis episcopus ordinare noluerit,
ad cujus diocesim ipse pertinet locus, vel a nostra
Romana matre Ecclesia vel a quocunque voluerit
episcopo per nostram auctoritatem libere ordinetur.
Si quis autem, quod non optamus, nefario ausu præ-
sumpserit hæc, quæ a nobis ad honorificentiam
Domini nostri Jesu Christi pro stabilitate jam dicti
monasterii statuta sunt, transgredi, sciat se anathe-
matis vinculo innodatum, et cum diabolo, et omni-
bus impiis æterni incendii atrocissimo supplicio de-
putatum. At vero qui pio intuitu custos et observator
eorum exstiterit, omnimodæ benedictionis gratiam.
omniumque peccatorum suorum absolutionem, et
cælestis vitæ beatitudinem cum sanctis et electis a

miseri cordissimo Domino Deo nostro consequi me-
reatur in sæcula sæculorum. Amen.

Scriptum per manum Stephani notarii regionarii
et scriniarii nostræ apostolicæ matris Ecclesiæ in
mense Aprilis et indictione secunda. Bene valete.

VI (1).

*Benedictus papa VI monasterii S. Cæciliæ Montis-
serrati privilegia confirmat.*

(Anno 972.)

[Dum BOUQUET, *Recueil*, IX, 241.]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, CÆ-
SARIO abbati venerabilis cœnobii Sanctæ Cæciliæ
Montisserrati, et cunctæ tuæ congregationi succes-
soribusque tuis perpetuam in Domino salutem.

Quoniam concedenda sunt quæ rationabilibus de-
sideriis pertinere noscuntur, nostra apostolica aucto-
ritas, ad roborandam piam fidelium devotionem, in
præstandis privilegiis debet minime abnegari. Igitur
excellencia tua et laudabilis mansuetudo postulavit a
nobis quatenus apostolica auctoritate per hoc privi-
legium concederemus et confirmarem tibi tuisque
successoribus in perpetuum supradictum monaste-
rium, cum omnibus adjacentiis et pertinentiis, cum
finibus terminisque suis. Et ideo tuis piis desideriis
faventes, nostra apostolica auctoritate decernimus
ad ipsum præfatum Sanctæ Cæciliæ monasterium,
cum suis terminis et adjacentiis, et cum omnibus
quæ inferius continentur. Ita sane ut nullus rex,
archiepiscopus, episcopus, comes, vel vicecomes
seu aliqua magna parvaque persona sub jure et do-
minio suo prædictum monasterium mittere audeat,
et non habeat potestatem vel licentiam inalienare
eundem locum, vel sub alterius monasterii domina-
tione submittere; sed semper liberum et solidum
relineas tuæ ac Romanæ ecclesiæ potestati: et nul-
lus mortalium, quæ ibi sunt modo vel erunt, inva-
dere vel usurpare præsumat, aut fratres ibidem ser-
vientes inquietare; ita ut nullus unquam regum,
nullus episcoporum, nullusque hominum in quolibet
ordine et ministerio constitutus audeat moleste cau-
sis ejusdem monasterii incumbere, nec homines illo-
rum per ullam causam distringere. Et ipsum mona-
sterium, villas et alodes, decimas et primitias, quas
dudum habuit et in antea acquisierit, et ecclesias
cum omnibus eorum pertinentiis, ut superius legi-
tur, in perpetuum per hujusmodi privilegii seriem
stabilimus tibi tuisque successoribus detinendum,
ac Dei cum tremore regendum, et dispensandum.
Et hæc omnia, ut supra jussimus, tota in perpe-
tuum persistent. Statuentes apostolica censura sub
divini judicii obtestatione et anathematis interdi-
ctione, ut nullus unquam nostrorum successorum
pontificum præsumat aliquam vim aut invasionem
in rebus ipsius monasterii facere. Post obitum vero
abbatis nemo ibi abbatem constituat, nisi quem con-
sensus et voluntas communis fratrum ex ipsa con-
gregatione elegerit secundum Dei timorem et S.

(1) Dubium.

Benedicti regulam, si ibi dignus inventus fuerit ; nullumque præmium sive donum pro consecratione illius aliquis accipere contendat. Et si eum gratis episcopus ordinare noluerit, ad cuius diœcesim ipse pertinet locus, vel a nostra matre Ecclesia Romana vel a quocunque episcopo per nostram auctoritatem libere ordinetur. Qui vero custos et observator hujus nostri privilegii fuerit, gratiæ omnipotentis Dei et apostolorum Petri et Pauli particeps nostra benedictione fruatur. Qui vero, quod non optamus, contemptor et transgressor hujus nostri privilegii fuerit, iram omnipotentis Dei incurrat et a corpore et san-

guine Christi extraneus fiat, et a nostra apostolica auctoritate, quo usque digne satisfecerit, excommunicatus maneat, a sanctæ Ecclesiæ collegio sequestratus, sociatus illis qui dixerunt Domino Deo : *Recede a nobis, scientiam viarum tuarum nolumus* (Job. xxi, 14) ; et anathematis vinculo innodatus, cum diabolo et omnibus impiis æterni incendii baratro deputetur.

Scriptum per manum Petri diaconi sanctæ Romanæ Ecclesiæ et cancellarii sacri palatii in mense Decembrio die xvi, indictione xv.

INDEX

IN

FLODOARDI HISTORIAM ECCLESIE REMENSIS.

A

Abbo Antissiodorensis episcopus, 207.
Abbo Tricassinus ep., 106.
Abel archiepiscopus Remensis, 121.
Accusare qui non possint, 103.
Achadeus comes, 249.
Actardus Namnetensis, ep., 190, 292, 260, 283.
Adalardus abbas, 232.
Adalbernus, ep., 229.
Adaldero ep. Metensis, 311.
Adalgarius abbas, 232.
Adelgarius Hamburgensis ep., 266.
Adelimus comes, 244.
Adeloldus Turonensis, 203.
Adelonus clericus excom., 312.
Ado abbas, 115.
Ado Viennensis archiep., 202.
Adrianus papa, 118, 121, 191, 201, 202, 261.
Adventius Metensis episcopus, 222.
Adultera pejerans punita, 324.
Ægidius archiepiscopus Remensis a Childeberto captus et accusatus, 96 et seqq. Ordine remotus et exilio multatus, 97.
Æneas Parisiorum episcopus, 207.
Ætius S. Remigii nepos, 83.
Agapitus papa, 304.
Agathimerus S. Remigii nepos, 83.
Agericus (S.), 316.
Agilimarus ep., 234.
Agius ep., 207.
Agricola presbyter S. Remigii nepos, 63.
Agricolæ (S.) ecclesia, 40, 41.
Alamanni victi, 51.

Alaricus rex Gothorum fusus, 56, 57.
Albradus rex, 278.
Altfridus episcopus Transrhenensis, 222.
Alpais Ludovici imp. filia, 320.
Alstranus rex, 298.
Altharius decanus, 257.
Altmanus monachus, 257.
Altmarus comes, 290.
Altmons castrum ædificatum, 288 ; captum, 301, 302.
Altumvillare monasterium ædificatum, 107. Ecclesia bis corrui, 107, exstructa in honorem S. Petri et omnium apostolorum, 108. Privilegium monasterio concessum, 108.
Amalbertus comes, 249.
Amalricus religiosus archiep., 201.
Amausius archiep. Rem., 36.
Amblicum castrum combustum, 301.
Ampulla sancta e cœlo descendit, 52.
Anastasius abbas Rom. bibliothecæ custos, 233.
S. Andreæ apostoli dens, 321.
Angelbertus arch. Rem., 106 S. Anianus Aurelian. episcopus, 57.
Anisiacus villa, 71.
Anselinus monachus, 257.
Anselmus nobilis, 243.
Aper archiep. Rem., 36.
Apollinaris (S.) martyr., 33, vidit cœlos apertos, 33 ; ejus miracula, 34 ; ossa translata, 36.
Arbidogilus villa, 101.
Arnoldus ep. Tullensis, 228, 229.
Arnulfus (S.) episcopus Metensis, 102.
Arnulfus Transrhenensis, 269, 273.
Artoldus arch. Rem. 75, 147, 297, 300, 312, Remis

pulsus, 299, restitutus, 303, cogitur se abdicare archiepiscopatu, 306 ; et data possidenda moneta urbis Rem., 298 ; ejus controversia cum Hugone, 303, 304.
Atolus xlix enodochia studio S. Remigii struxit, 84.
Atteia villa, 268.
Atilas Laudunensis episcop., 107.
Avennacum monasterium, 250, 321.
Aurelianus Lugdunensis arch., 263, 264.

B

Balbiacus vices, 289.
Baldericus (S.) abbas, 313 ; ejus mors et miracula, 314 et seqq ; corpus furto ablatum, 314 ; cuiusdam abbatis in eundem blasphemiam, 315.
Balduinus comes Flandrensis ; 159, 223, 241, 286, 290.
Balsamia (S.) S. Remigii nutrix, 44.
Balsennus S. Basoli nepos, 99.
Barnabas arch. Rem., 43.
Baruc arch. Rem. 43.
Basilica SS. Petri et Pauli Parisiis, 36, 57. Remis ad monasterium puellarum, 105, 106. Ad Cortem, 106. S. Symphoriani sive ad Apostolos, 105, 106. S. Victoris. S. Basoli. 106. Crispini et Crispiniani, 106.
Basilicaris porta Rem., 116, 320.
Basilica villa, 326.
Basilus imp. Græcorum, 190.
Basolus (S.), 97 et sqq. ; miracula ab ipso edita, 98, 99 ; illius ecclesia in Vitiaco, 107.
Bavo, 107, 108.
Bego correptus a Dæmone 116.

Benedictus abbas, 48, 99, 107.
Benedictus papa, 156.
Benedictus (S.), 48.
Benna vehiculi genus, 73.
Bennadius, sive Bennagius arch. Rem., 43.
Bercetum monasterium, 70.
Bercharius abbas, 107, 108.
Berna villa, 267.
Bernardus comes Arvernus, 244.
Bernardus comes Redomensis, 143.
Bernardus comes Tolosanus, 244.
Bernardus ecclesiæ Remensis custos, 141.
Berno Catalaunensis ep., 229.
Bernoldi visio, 140, 192.
Berta Avennaci abbatissa, 250, 251, 266.
Berta Gerardi comitis uxor, 254.
Berta Gumberti uxor, 321 ; ejus corpus, 321.
Bertharius presbyter, 271.
Bertrandus comes, 246.
Berta Ricumi uxor mortua, 72, 73)
Bertullus Treverensis archiep., 203.
Betansius archiep. Rem., 36.
Blitgarius medius crepuit, 74.
Bonifacius (S.) in Galliis legatus, 115, 121, 122.
Boso comes, 247, 296.
Boso nobilis, 305.
Bova (S.), 313. Ejus corpus, 313.
Bovæ et Dodæ (SS.) monasterium, 319.
Brunuardus abbas, 232.
Brunna monasterium, 315.
Burgundiones victi, 56.

C

Calixti (S.) corpus, 266, 282. Monasterium, 266.